

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO – kl. IV - VIII
(rok szk. 2021/2022)

Ocenianiu podlegają:

I. MÓWIENIE:

1. **krótkie wypowiedzi** na tematy związane z bieżącą lekcją;
2. **dłuższe wypowiedzi** ustne na zadany uprzednio temat – np. ustne opowiadanie na pdst. tekstu;
3. **recytacja wybranych utworów poetyckich i prozatorskich** – 2-3 razy w ciągu roku szkolnego.

W 3.pkt. pod uwagę są brane: zgodność z tekstem (ocena dopuszczająca), płynność recytacji (pierwszy i drugi warunek – ocena dostateczna), przestrzeganie znaków przestankowych (pierwszy, drugi i trzeci warunek – ocena dobra), dostosowanie tempa recytacji, barwy głosu i mimiki do treści oraz nastroju wybranego tekstu (pierwszy, drugi, trzeci i czwarty warunek – ocena bardzo dobra) oraz oryginalność interpretacji (wszystkie warunki – ocena celująca);

II. CZYTANIE:

1. **głośnie czytanie** – technika i wyrazistość;
2. **ciche czytanie ze zrozumieniem;**
3. **samodzielne czytanie lektur obowiązkowych** (co najmniej 4 w ciągu roku szkolnego, po 2 w każdym semestrze) i uzupełniających (wg zasad omówionych na lekcji).

III. PRACA NA LEKCJI:

– **aktywność indywidualna** – z bieżących tematów na lekcji lub przygotowanie dodatkowego zadania;

- **praca w grupach/projekt** - ocenie podlega: planowanie i organizacja pracy grupowej, efektywne współdziałanie, wywiązywanie się z powierzonych ról, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy.

Znakiem plus (+) lub (-) oceniana jest na bieżąco aktywność ucznia na lekcji. Pięć znaków plus (+) równa się ocenie bardzo dobrej, wpisanej do dziennika lekcyjnego. Pięć znaków (-) równa się ocenie niedostatecznej wpisanej do dziennika lekcyjnego. Gromadzone „plusy” i „minusy” odnotowywane są w odrębnym zeszycie nauczyciela, nie w dzienniku, a także w zeszycie ucznia, na tzw. karcie aktywności ucznia - uczeń musi mieć ją obowiązkowo przy sobie.

IV. PISANIE:

1. prowadzenie zeszytu przedmiotowego:

- zeszyty przedmiotowe i zeszyty ćwiczeń podlegają gruntownemu sprawdzeniu 2 razy w semestrze oraz wybiórczo – na bieżąco., z kilku lekcji lub z konkretnego zadania.

Pod uwagę są brane: poprawność merytoryczna i językowa wypowiedzi pisemnych i ćwiczeń, estetyka (staranność), systematyczność prowadzenia – uczeń nieobecny na zajęciach musi uzupełnić brakujące notatki, kompletność i estetyka notatek.

2. prace pisemne:

- odpowiedzi na pytania do lekcji – w zeszycie przedmiotowym;
- wykonywanie ćwiczeń – w zeszycie ćwiczeń i w zeszycie przedmiotowym;

- redagowanie tekstów użytkowych i form wypowiedzi przewidzianych programem nauczania – w zeszyte przedmiotowym oraz na kartkach formatu A-4 (te wyłącznie na lekcji, jako praca samodzielna).

Pod uwagę są brane: zgodność z tematem, znajomość opisywanych zagadnień i cech danej formy wypowiedzi (np. typowa kompozycja), sposób prezentacji (styl i język), poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna i forma graficzna (estetyczny zapis, wyodrębnienie tytułu i akapitów).

3. prace kontrolne:

- **dyktanda kontrolne** – po każdym większym dziale, co najmniej 4 razy w semestrze;
- **kartkówki/testy ze znajomości treści lektur obowiązkowych**, zapowiedziane z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem, a także każdorazowo po zakończeniu omawiania tekstu - **wypracowanie klasowe** (3-5 razy w roku szkolnym);
- **sprawdziany** (max.45 min) po każdym dużym dziale – zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem;
- **kartkówki** (max.15 min) – z bieżących 1-4 ostatnich lekcji – mogą być bez zapowiedzenia;
- **diagnozy: „na wejście”** (wrzesień/październik) i **końcoworoczna** (maj/czerwiec) oraz testy kontrolne po rozdziałach podręcznika w ramach projektu edukacyjnego **"Lepsza Szkoła" (GWO)**.
- **niewerbalne wytwory pracy:** słowniczek, album, mapa, plakat, film, słuchowisko, itd..

PROCENTOWA SKALA OCENIANIA KARTKÓWEK, SPRAWDZIANÓW JĘZYKOWYCH I TESTÓW

98-100% - celujący (6)

91 – 97% - bardzo dobry (5)

71 – 90% - dobry (4)

51 – 70% - dostateczny (3)

31– 50% - dopuszczający (2)

30% i mniej – niedostateczny (1)

WAGA OCEN

0 - diagnoza wstępna

1-2- zadanie domowe, odpowiedź ustna

3 - aktywność na lekcji, kartkówka bieżąca,

4 - kartkówka z lektury, recytacja, sprawdzian bieżący

5- sprawdzian podsumowujący po rozdziale LEPSZA SZKOŁA, projekt

DYKTANDA – SKALA OCENIANIA

Ilość błędów	Ocena
0	5
1	5-/4+*
2	4
3	4-/3+*
4	3
5	3-/2+*
6	2-
7	1

*w zależności. od kategorii błędu

Zasady „poprawiania” ocen:

– poprawianie odbywa się nie później, niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania oceny, po uprzednim ustaleniu tego faktu z polonistką (z wyj. długotrwałej choroby – wtedy poprawianie odbywa się po ustaleniu indywidualnego terminu).

- osoby otrzymujące ocenę niedostateczną – **muszą** podejść do poprawy, pozostałe – wg własnej woli. Daną ocenę można „poprawić” tylko jednokrotnie.

Uwaga! Nie „poprawia się” ocen: z kartkówek bieżących lub z lektury, z dużych sprawdzianów podsumowujących oraz testów kompetencji (w tym diagnoz), a także z wypracowań klasowych. Na koniec semestru nie przewiduje się żadnego „dopytywania” i „zaliczania” – uczeń zobowiązany jest do systematycznej pracy przez cały rok szkolny! Ocena niedostateczna, ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego, może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego, zgodnie z zasadami określonymi w WSO.

VI. Pozostałe zasady:

1. Sprawdzenia i prace domowe, szczególnie wypracowania, muszą być wykonywane w terminie określonym przez nauczyciela. Nauczyciel zobowiązuje się do sprawdzenia prac pisemnych w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od momentu ich zebrania.

2. Nauczyciel gromadzi testy, sprawdziany, kartkówki, dyktanda i wypracowania poszczególnych uczniów w specjalnie przygotowanych teczkach uczniowskich; są one udostępniane rodzicom i uczniom podczas wywiadówek i każdorazowo na ich prośbę na terenie szkoły.

3. Uczeń ma **prawo do trzykrotnego - bez konsekwencji - nieprzygotowania** się do zajęć w czasie semestru, fakt ten winien zgłosić nauczycielowi na początku lekcji; zostaje to wpisane do dziennika elektronicznego i karty aktywności ucznia z datą dzienną. Każde kolejne przekroczenie limitu 3 nieprzygotowań skutkuje częściową oceną niedostateczną, wpisaną do dziennika.

4. Uczeń nie ma prawa zgłosić nieprzygotowania podczas lekcji, na których zaplanowany jest sprawdzian lub powtórzenie materiału, a także gdy pracę zadano z dużym (np. trzydniowym) wyprzedzeniem.

5. Za „nieprzygotowanie” do zajęć uważa się także brak zeszytu, podręczników, ćwiczeń oraz tekstów lektury podczas jej omawiania.

6. Rodzice zobowiązani proszeni są o podpisanie każdej oceny znajdującej się w zeszycie ucznia oraz o systematyczne kontakty z nauczycielem, szczególnie w przypadku ucznia zagrożonego semestralną oceną niedostateczną.

7. Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w nauce, uczestniczący - na pdst. wskazań PPP - w programie edukacyjno – terapeutycznym „Ortograffiti” lub podobnym, powinni prowadzić ten trening systematycznie i pod kontrolą rodzica oraz nauczyciela polonisty.

8. Rażąca niesamodzielność w zadaniach pisemnych lub splagiatowanie pracy, np. z Internetu lub z tzw. „opracowań lektur” skutkuje wezwaniem rodzica do szkoły oraz konsekwencjami przewidzianymi w regulaminie oceniania.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLAS IV - VI

Ocenę **niedostateczną (1)** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą, w tym:

- nie opanował wiadomości teoretycznych i nie wykazuje się praktycznymi umiejętnościami nawet o elementarnym stopniu trudności (np. czytanie ze zrozumieniem, pisanie tekstów);
- nie odrabia zadań domowych; zdarza mu się dokonywać kradzieży intelektualnej – podaje cudze teksty za swoje;
- nie wykazuje chęci do nauki, lekceważy możliwość skorzystania z pomocy nauczyciela.

Ocenę **dopuszczającą (2)** otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności, w tym:

- jego technika czytania pozwala na wybiórcze zrozumienie tekstu;
- w wypowiedziach pisemnych popełnione błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości prac i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie;
- stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności;
- udziela niedokładnych odpowiedzi na pytania nauczyciela;
- niesystematycznie przygotowuje się do zajęć, często nie odrabia zadań domowych;
- z prac pisemnych, ustnych i wszelkich kontrolnych często otrzymuje niezadowolające oceny;
- nie lekceważy chęci pomocy ze strony nauczyciela.

Ocenę **dostateczną (3)** otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności umożliwiają postępy w dalszym uczeniu, określone w podstawie programowej, w tym:

- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na ogólne zrozumienie tekstu;
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są komunikatywne, zawierają niewielką ilość błędów - uczeń na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa, w tym frazeologii, zasad kompozycji i ortografii, wybiórczo zna charakterystyczne elementy stylu danej formy wypowiedzi, w miarę samodzielnie (przy niewielkiej pomocy nauczyciela) potrafi poprawić popełnione błędy;
- opanował podstawowe wiadomości w zakresie fleksji i składni oraz elementarne wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidziane podstawą programową;
- nie zawsze samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji;
- rozpoznaje przewidziane programem gatunki literackie;
- systematycznie odrabia zadania domowe.

Ocenę **dobrą (4)** otrzymuje uczeń, który dobrze opanował wiadomości i umiejętności, przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy, przewidziane programem nauczania w danej klasie, w tym:

- czyta poprawnie i z pełnym zrozumieniem, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania.

- jego wypowiedzi ustne i pisemne są dość samodzielne, mogą zawierać nieliczne błędy pod względem fleksji, składni, kompozycji, stylu, ortografii i interpunkcji, itd.;
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów;
- korzysta samodzielnie z różnych źródeł informacji;
- z prac pisemnych i ustnych otrzymuje oceny dobre i bardzo dobre;
- systematycznie przygotowuje się do zajęć.

Ocenę **bardzo dobrą (5)** otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności, określony programem nauczania dla danej klasy, w tym:

- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne lub prawie bezbłędne pod względem stylistycznym – merytorycznym i logicznym, językowym, stylistycznym, ortograficznym, interpunkcyjnym, itd.;
- samodzielnie wnioskuje, myśli logicznie, analizuje i interpretuje tekst, określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie;
- samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy;
- biegle korzysta z różnych źródeł informacji, niekiedy wykonuje prace dodatkowe;
- wyczerpująco odpowiada na pytania nauczyciela;
- na ogół otrzymuje z prac klasowych oceny bardzo dobre;
- przejawia własną inicjatywę: podejmuje próby wypowiedziania się w formach trudniejszych niż określone podstawą programową, a także próbuje brać udział w polonistycznych konkursach przedmiotowych – chce się sprawdzić.

Ocenę **celującą (6)** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem;
- aktywnie, samodzielnie i pod opieką nauczyciela rozwija własne uzdolnienia;
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia;
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości;
- proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy;
- dokonuje analizy i interpretacji sensów przenośnych tekstu artystycznego;
- otrzymuje z prac klasowych oceny bardzo dobre i celujące;
- uczestniczy z sukcesem w przedmiotowych konkursach polonistycznych, systematycznie angażuje się w pracę np. zespołu teatralnego, koła polonistycznego, gazety szkolnej (do wyboru lub we wszystkich przedsięwzięciach);
- podejmuje własną działalność literacką.

KARTA AKTYWNOŚCI UCZNIĄ - JEZYK POLSKI

(rok szkolny 2021/22, nauczyciel prowadzący: Katarzyna Pilawa)

Imię i nazwisko ucznia: .....

Klasa/ Semestr: .....

AKTYWNA PRACA NA LEKCJI ("plusy")		NIEPRZYGOTOWANIE SIĘ / BRAK PRACY NA LEKCJI ("minusy")	
INDYWIDUALNA	GRUPOWA/PROJEKT	BRAK ZADANIA DOMOWEGO, BRAK PRACY NA LEKCJI	BRAK ZESZYTU, PODRĘCZNIKA, ĆWICZEŃ, LEKTURY, INNYCH POMOCY

